

تقلید غلط

اقدام دولت بریتانیا بسیاری از کارشناسان را به این تفکر واداشته که آیا آمریکا می‌تواند از استراتژی و سیاست‌های بودجه‌ای بریتانیا درس بگیرد؟ اجرای برنامه‌ای با این مقیاس در آمریکا دور از تصور است. برخی اقتصاددانان معتقدند چنین اقدامی حتی می‌تواند غیرعقلانه باشد، چرا که کاهش هزینه‌های دولت آمریکا با این سرعت، اقتصاد جهان را دچار آشفتگی کرده و خطر بروز رکود دیگری را به همراه خواهد داشت.

کمیسیون مالی دو حزبی تعیین شده توسط باراک اوباما، در گزارشی اعلام کرده که در حال کار کردن بر روی طرحی با هدف کاهش بودجه و رساندن آن به یک سوم تا سال ۲۰۱۵ است، یعنی قرار نیست مثل بریتانیا کسری بودجه به صفر برسد. این حرکت تدریجی در مورد آمریکا امکان پذیرتر است، زیرا در موقعیت بهتری قرار دارد. هزینه‌های دولت مرکزی در ایالات متحد نسبت به بریتانیا درصد کمتری از محصول ناخالص داخلی را به خود اختصاص می‌دهند. به این دلیل که در آمریکا هر کدام از ایالت‌ها مسئول بودجه‌های خود هستند و هر یک به سهم خود برای کاهش هزینه‌ها اقدام کرده‌اند. دولت ائتلافی کنونی بریتانیا برای برنامه کاهش هزینه‌ها به نوعی مصالحه سیاسی رسیده است. در ایالات متحد، چنین طرحی برای تصویب در کنگره با مشکل سیاسی مواجه می‌شود و از توجه به مشکلات مالی بلند مدتی که از برنامه‌های بهداشت و امنیت اجتماعی ناشی می‌شوند جلوگیری خواهد کرد.

راه دیگر مبارزه با کسری بودجه افزایش مالیات است. بریتانیا نرخ مالیات بر ارزش افزوده را از ۱۷/۵ درصد به ۲۰ درصد افزایش داده است. اما از نظر سیاسی، افزایش مالیات در کنگره تقریباً غیرممکن است. بحث کاهش مالیات‌ها در زمان جرج بوش مطرح شد و اکنون طرح اوباما برای ادامه نرخ پایین مالیات برای خانواده‌هایی با درآمد بالاتر از ۲۵۰ هزار دلار و افراد با درآمد بیش از ۲۰۰ هزار دلار، ۳ تریلیون دلار دیگر به کسری بودجه خواهد افزود.

چالش واقعی برای مقامات دولت آمریکا، چگونگی تأمین هزینه‌های امنیت اجتماعی و بهداشت در بلند مدت است. بریتانیا سن بازنشستگی را از ۶۵ به ۶۶ سال رسانده، اما آمریکا پیش‌تر این کار را انجام داده است و حتی در نظر دارد تا سال ۲۰۲۲ آن را به ۶۷ سال برساند.

به طور کلی، مقایسه وضعیت آمریکا با بریتانیا امر آسانی نیست. دلیل آن این است که دولت مرکزی بریتانیا، خود کنترل هزینه‌ها را در بسیاری از حوزه‌ها، مثل آموزش به عهده دارد. اما در آمریکا این حوزه‌ها توسط ایالت‌ها اداره می‌شوند. در نتیجه، برخی ایالات آمریکا، نمایی از آنچه بریتانیا دنبال می‌کند از پیش نشان داده‌اند. ایالت‌های آمریکا چون نمی‌توانند کسری بودجه را مدیریت کنند، با اخراج کارگران، بیکاری بیشتر را دامن می‌زنند. ■

از آسیب ناشی از رکود تورمی و سقوط اقتصاد در غرب کمتر است.

باید افزود نشست گروه ۲۰ که اواخر اکتبر در کره جنوبی تشکیل شد، در راستای اعمال برخی اصلاحات بود. این کشورها توافق کردند به جای تعیین دستوری نرخ ارز در بازار، به اقتصادی آزاد و رقابتی روی آورند و سیاست‌هایی را دنبال کنند که برای کاهش عدم تعادل‌های خارجی ضروری اند. ■

کاهش بودجه بریتانیا

درس‌هایی برای آمریکا

مقایسه‌ها نشان می‌دهند تقلید آمریکا از شریکش، در راه کاهش هزینه‌ها عملی نیست.

اقدام دولت بریتانیا در ماه اکتبر مبنی بر اعمال شدیدترین کاهش بودجه دولتی در دهه‌های گذشته، اقدامی در راستای از بین بردن کسری بودجه این کشور در ۵ سال آینده است.

سرعت به صفر رساندن کسری بودجه در لندن تقریباً از هر پایتخت غربی دیگری بالاتر رفته است. در این رابطه، باراک اوباما هشدار داده که

نشان می‌دهد این شدیدترین برنامه ریاضت مدارانه بریتانیا در ۶۰ سال اخیر بوده است.

البته در این طرح مشکلاتی هم خود نمایی می‌کنند از جمله این که کاهش هزینه‌ها در برخی حوزه‌ها به قدر کافی نبوده‌اند. بنابراین، سطح کلی هزینه‌های دولت همچنان تا سال ۲۰۱۴ از ۶۹۶ میلیارد پوند فعلی به ۷۳۹ میلیارد پوند

افزایش خواهد یافت. نکته مهم دیگر این که کاهش ۷/۵ درصدی بودجه دفاعی اشتباهی بزرگ است که در بلند مدت آسیبی جدی بر توانایی‌های نظامی بریتانیا تحمیل می‌کند. این مسأله می‌تواند بر روابط ویژه با آمریکا تأثیر گذار باشد. حساب‌گری‌های جدید بریتانیا، آمریکا را نگران کاهش تعداد ۱۷ هزار نیروی نظامی این کشور کرده است. بریتانیا یار غار آمریکا در جنگ‌ها بوده و داشتن نیروی کافی برای آمریکایی‌ها بسیار مهم است. در هر حال، نتایج ۵ سال آینده مشخص می‌کنند که آیا دولت بریتانیا می‌تواند بدون درد سر به راهی که در پیش گرفته ادامه دهد یا خیر.

اقدام به کاهش کسری با چنین سرعتی، می‌تواند اقتصادهای پُرچالش امروز را در ورطه رکود دیگری گرفتار کند.

به هر حال، دیوید کامرون، نخست وزیر محافظه کار بریتانیا و نیک کَلگ، شریک ائتلافی لیبرال دمکرات وی، عزم خود را در این راه جزم کرده‌اند. آنها می‌خواهند با کاهش هزینه‌ها و افزایش مالیات، ظرف مدت ۵ سال، کسری بودجه‌ای معادل ۱۱ درصد محصول ناخالص داخلی کشورشان را از بین ببرند. در این طرح، قرار است حدود ۵۰۰ هزار شغل دولتی حذف شوند و هزینه سازمان‌های دولتی به طور میانگین ۱۹ درصد کاهش یابد. حتی هزینه‌های ارتش و حفاظت از خانواده سلطنتی با کاهش مواجه خواهند شد که

